

Oponentský posudek na bakalářskou práci Radka Vávry, Historie pražské městské hromadné dopravy a elektrických podniků od počátků do roku 1939, Praha 2010, 136s.

Téma pražské městské hromadné dopravy a Elektrických podniků v Praze od jejích počátků do roku 1939, jakkoliv je závažné a zajímavé, bylo zřetelně vymezeno na bakalářskou práci příliš široce z hlediska chronologického i obsahového. Vlastní úvod se týká Prahy jako města, a to od středověku, a pouze na samém závěru se upozorňuje na fenomén městské hromadné dopravy. Ve vytčených cílech atestačního textu postrádám segment Elektrických podniků, jež jsou deklarovány již v názvu a je jim věnována část díla. Zcela chybí obligatorní partie o metodách, jež byly k naplnění cíle použity. Méně obratně formulovaný rozbor literatury v podstatě upozorňuje na tři elementární publikace. Opravdu neexistuje k dějinám pražské hromadné dopravy žádná odborná stat? Pojednání o pramenech se soustředilo na Archiv Dopravních podniků a není zřejmé, zda autor čerpal i z jiných archivů. Postrádám zde prameny tištěné a absentuje Národní technické muzeum s bohatými zdroji k dějinám techniky, včetně dopravy.

„Počátky a souvislosti ve vzniku městské hromadné dopravy“ – již samotné pojmenování kapitoly mi připadá poněkud „kostrbaté“ a následný text tvoří spíše mozaiku údajů, než by byl kompaktním výkladem. Navíc je v některých částech téměř „zahlcen“ informacemi statistické povahy, které by bylo lépe prezentovat formou komentovaných tabulek či grafů. Sleduji zde i silnější ozvuky práce Františka Roubíka: „Od nosítek k trolejbusu“, což ovšem v mnohem větší míře platí pro monografii autorského tria Pavel Fojtík – Stanislav Linert – František Prošek: „Historie městské hromadné dopravy v Praze“ v kapitolách dalších. Tato práce je sice čteně citována, obávám se však, že ne vždy, když byla reálně použita.

Pasáže o genezi tramvaji v Praze, o počátcích tzv. koňky a jejím rozvoji, o první elektrické dráze v českých zemích na Letné, o Křížíkově elektrické dráze na trase Praha – Libeň – Vysočany, o elektrické dráze do Košíř, o městské dráze na Královských Vinohradech, o Elektrických podnicích hlavního města Prahy, o pražské dopravě autobusy, o vývoji tramvajové, autobusové a trolejbusové dopravy, jakož i o lanovkách, o zázemí Elektrických podniků a o přípravě výstavby podzemní dráhy za první Československé republiky, lze evidentně považovat za stručný přehled zkoumaných témat. Chybí např. hlubší analýza pražské hromadné dopravy v návaznosti na vyvíjející se infrastrukturu města, na ekonomické, urbanistické (zastoupeno jen skrovně), demografické aj. zřetele. (V poznámkovém aparátu jsou citovány archiválie a statistiky, mám ovšem „jistě“ pochybnosti, nakolik významněji

rozhojnily poznatky obsažené v základní literatuře, spojené především se jmény Pavla Fojtíka a Stanislava Linerta. Sebechválu autora, že jde o „jedinou syntetickou práci na toto téma a v tomto rozsahu, která je vybavena poznámkovým aparátem“ (pokládám za přexponovanou.)

Značné výhrady vyslovuji k závěru, který více referuje o práci jako takové, než by byl standardním zobecněním zjištěných poznatků a jejich představením v širším kontextu, nebo měl podobu tezí, které autor ze zkoumání vyvodil. Seznam použité literatury se koncentruje na samostatné publikace a zcela pomíjí práce uveřejněné v časopisech, sbornících aj. Dobový periodický tisk uchazeč zřejmě nepovažuje za pramen a jeho dělení pramenů na publikované a nepublikované je diskutabilní. V seznamu by rovněž prameny měly předcházet literaturu. Vcelku příznivě hodnotím připojené textové, mapové a obrazové přílohy.

Přes jisté rozpaky, jejichž podstatu reflektují předcházející řádky, doporučuji při celkovém pohledu a posouzení výsledného textu bakalářskou práci kol. Radka Vávry k obhajobě.

V Praze, dne 1. září 2010

Doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.